

ΑΛΕΞΗΣ ΑΚΡΙΘΑΚΗΣ

Φεγγίτης (Μικτή τεχνική σε ξύλο - 65x37εκ.)

ΤΑΚΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ

Η Θάλασσα (Μικτή τεχνική σε ξύλο - 60x50εκ.)

Τσίρκο (Μικτή τεχνική σε ξύλο - 48x42εκ.)

Sic Transit Gloria Mundi (Μικτή τεχνική σε ξύλο - 36x36εκ.)

GALLERY ERSI

ΘΡΑΥΣΜΑΤΑ ΜΙΑΣ ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Ένα νέο κοίταγμα στην καλλιτεχνική συνάντηση του Αλέξη Ακριθάκη και του Τάκη Στεφάνου τη δεκαετία του '80

Αλέξης Ακριθάκης | Τάκης Στεφάνου

COMPTON CHANIS

Οι τέχνες του μέλλοντος
θα είναι αναστατώσεις
καταστάσεων, ή τίποτα.

Guy Debord

Κλεομένους 4, Κολωνάκι, Αθήνα 10675 - Τηλ. & Fax: 210 7220231 - E-mail: galersi@ath.forthnet.gr - www.ersi.gr
Ώρες Λειτουργίας: Δευτέρα - Παρασκευή 11:00 - 14:30 & 17:00 - 20:00, Σάββατο 11:00 - 14:30, Κυριακή κλειστά

28 Μαρτίου - 29 Απριλίου
2017

Χωρίς Τίτλο (Μικτή τεχνική σε ξύλο - 60x90εκ.)

Theatre Gloire (Μικτή τεχνική σε γυαλί & ξύλο - 60x80εκ.)

Τα εικαστικά πράγματα του '60 στις καλλιτεχνικές μητροπόλεις είναι ίσως η περίοδος στη μεταπολεμική ιστορία (και μέχρι τις μέρες μας) όπου θα τεθεί το αίτημα της πρωτοπορίας, του πειραματισμού και της αμφισβήτησης πιο έντονα από ποτέ πριν και μετά. Σήμερα είμαστε σε θέση να ξέρουμε ότι (μέχρι στιγμής τουλάχιστον) το αίτημα της νεωτερικότητας ηττήθηκε στα καλλιτεχνικά πράγματα και σήμερα δύσκολα θα βρει κανείς τη φλόγα του ζωντανή παρά την αδιαμφισβήτητη καθιέρωση των εκπροσώπων του στα μουσεία και τα βιβλία σύγχρονης τέχνης. Το έργο τέχνης γίνεται κάτι εντελώς καινούργιο, ακατανόητο πλέον για τις μεγάλες μάζες και ανοικτό σε κάθε είδους ερμηνεία. Κάθε είδους προκαθορισμός ή ορισμός αισθητικού πλαισίου μοιάζει πλέον αδύνατος. Αυτή την περίοδο μπορεί κανείς να τη διαβάσει ίσως ως μια προσπάθεια να ξαναζωντανέψουν οι πρωτοπορίες των πρώτων τριών δεκαετιών του εικοστού αιώνα και μάλιστα, να συνδεθούν ακόμη περισσότερο με την κοινωνία γύρω τους. Έτσι τα καλλιτεχνικά κέντρα του Παρισιού, του Λονδίνου, του Βερολίνου και της Νέας Υόρκης θα θέσουν τα θέματα της κατάργησης της τέχνης και της αμφισβήτησης της Κοινωνίας του θεάματος (Καταστασιακοί), της Ποπ Αισθητικής και της ανακάλυψης της μαζικής κουλτούρας (Pop Art), των οπτικών ψευδαισθήσεων (Op Art), της σύνδεσης της τέχνης με το τοπίο (Land Art), της σύνδεσης της καλλιτεχνικής διαδικασίας με τη ζωή και την κοινωνία (Fluxus), της ανόδου του ανθρωπίνου σώματος στο βάθρο του έργου τέχνης (Περφόρμανς, Body Art), της ανακάλυψης των πιο φτηνών, βρώμικων ή κοινότοπων υλικών στην κατασκευή του καλλιτεχνικού έργου (Arte Povera), της πολιτικοποίησης του καλλιτέχνη και της χειραφέτησης των γυναικών (καλλιτεχνών και μη). Ο Adorno ξεκινάει την Αισθητική Θεωρία του με τη φράση ότι έχει γίνει αυτονόητο ότι τίποτα απ' όσα αφορούν την τέχνη δεν είναι πλέον αυτονόητο, ούτε μέσα στο πεδίο της, ούτε στη σχέση της προς το όλον, ούτε καν ο λόγος ύπαρξης της. Την περίοδο αυτή θα αμφισβητηθούν και τα τελευταία οχυρά του συστήματος της τέχνης που είχαν μείνει αλώβητα: ο εμπορευματικός χαρακτήρας του έργου τέχνης, ο έλεγχος των γκαλερί, η αυθεντία των τεχνοκριτικών, η διδασκαλία στις Ακαδημίες Καλών Τεχνών.

Τόσο ο Αλέξης Ακριθάκης, όσο και ο Τάκης Στεφάνου βγαίνουν στο καλλιτεχνικό προσκήνιο τη δεκαετία του '60 (στην αρχή της ο Ακριθάκης, στα τέλη της ο Στεφάνου). Αφού έχουν διανύσει ήδη μια μεγάλη και πολυσχιδή πορεία στα εικαστικά, η δεκαετία του '80 τους βρίσκει να ζουν και να εργάζονται δίπλα δίπλα. Είναι μια περίοδος όπου η αθωότητα και η αισιοδοξία της δεκαετίας του '60 έχει εκλείψει οριστικά. Ο κυνισμός της εποχής, σε συνδυασμό με κάθε είδους καταχρήσεις, ανοίγουν την πόρτα μιας πρωτόγνωρης καλλιτεχνικής ελευθερίας. Όταν θα περάσει το παρατεταμένο hangover από τα ταραγμένα 70s, οι δυο εικαστικοί θα παρουσιάσουν κάποιες από τις πιο αδιαπραγμάτευτες καλλιτεχνικές θέσεις της μεταπολεμικής περιόδου. Οι βαλίτσες του Ακριθάκη

έχουν σχολιαστεί εκτενώς στην καλλιτεχνική κριτική, με κυρίαρχο σημείο την υποδήλωση της διάθεσης για φυγή του καλλιτέχνη που νιώθει ολοένα και πιο εγκλωβισμένος στους τόπους παραμονής του.

Βρίσκω όμως πολύ ενδιαφέρουσα την καταβύθιση των δυο καλλιτεχνών σε σκουπιδοτενεκέδες, ερειπωμένα σπίτια και γιαπιά, σε αναζήτηση υλικών για τα έργα τους. Αρχιτεκτονικά θραύσματα, οικοδομικά υλικά, παλιά ξύλα, πέτρες, κεραμικά, τζάμια (ιδιαίτερως), πεταμένα αντικείμενα,... Τα σπασμένα κομμάτια συλλέγονται από τους δυο καλλιτέχνες-ρακοσυλλέκτες για να ξανασυντεθούν στις πιο απρόσμενες μορφές. Ολόκληρη η περίοδος αυτή για τον Στεφάνου και τον Ακριθάκη είναι ένα ασταμάτητο bricolage. Ως μαστοροχαλαστές θα τα εντάξουν σε αποδομημένες συνθέσεις που θάνατι εξίσου μνημεία των ερειπίων του πολιτισμού μας και ευφρείς συνθέσεις. Ασφαλώς μπορεί κάποιος να δει μέσα τους τη γενεολογία μιας σειράς ιστορικών κινήσεων της πρωτοπορίας του 20ου αιώνα, από το Dada, το Fluxus, την Informel τέχνη και τους Νέους Ρεαλιστές, ή ακόμη, την Arte Povera, όμως οι προθέσεις του Ακριθάκη και του Στεφάνου είναι διαφορετικές, κάτι που αποκαλύπτεται και από το αποτέλεσμα. Το κυριώτερο ίσως, επιτυγχάνουν την απόδραση από οποιοδήποτε στιλιστικό μανιερισμό, αφού ουσιαστικά κάνουν ό,τι τους έρχεται, με το κάθε έργο να είναι αισθητά διαφορετικού ύφους από το προηγούμενο. Γι' αυτό και θα καταφέρουν να ανοίξουν τους ορίζοντες της καλλιτεχνικής διαδικασίας.

Πολλές φορές οι δύο καλλιτέχνες επιδίδονται μαζί στη συλλογή υλικών και συχνά μοιράζονται τα ίδια αντικείμενα, την ίδια πρώτη ύλη, κάτι που εύκολα θα παρατηρήσει ο θεατής αυτής της έκθεσης. Είναι σαφές ότι πρόκειται για δύο περιπτώσεις με μεγάλη πορεία πριν και μετά από αυτή την εποχή που όμως, για ένα σύντομο διάστημα, δουλεύουν δίπλα δίπλα. Παρόλα αυτά, ούτε για μια στιγμή δεν θα γίνουν "ίδιοι". Τα συγκεκριμένα καλλιτεχνικά χαρακτηριστικά του καθενός παραμένουν: ο Ακριθάκης άναρχος, βίαιος και χιουμορίστας, ο Στεφάνου, ακόμη και στα πιο "ερειπιώδη" έργα του, παραμένει πειθαρχημένος, με γεωμετρικές χαράξεις να οργανώνουν ακόμη και τις πιο, φαινομενικά, χαοτικές κατασκευές του. Όπως είπαμε και πιο πάνω, και οι δυο έχουν μια μακριά πορεία (παρά τον πρόωρο χαμό του Ακριθάκη) με χαρακτηριστικά ιδιότυπα και διαφορετικά ο ένας από τον άλλο. Όμως κάποιες συγκυρίες, μια ταραγμένη εποχή, μια βαθιά φιλία, συμπτώσεις και τύχη, ένα κτίριο, τους οδήγησαν σε μια σύντομη καλλιτεχνική συνάντηση. Χωρίς προηγούμενο ή επόμενο. Σήμερα στη γκαλερί της Έρσης έχουμε την τύχη να γίνουμε κοινωνοί αυτής της συνάντησης. Πίσω από τις φόρμες και τις επιφάνειές τους, ο προσεκτικός θεατής θα αφουγκραστεί μια εποχή, επώδυνη αλλά και ανεπανάληπτη. Ή, τέλος πάντων, ριζικά διαφορετική από τη δική μας...